gemeente Gemert-Bakel

Adviesnota aan de raad

Raadsvergadering: 12 november 2026
Team: BV
Zaaknr: 55468-2026

Onderwerp: Begroting 2027 en Meerjarenraming 2028-2030
Portefeuillehouder: wethouder W. van Zeeland
Zaaknummer:55468-2026
Naam auteur: B.Dekker Team: BV

Aan de raad

Inleiding

Beslispunten

1. Vaststellen Begroting 2027 en de meerjarenraming 2028-2030.
2. De investeringsbedragen uit de investeringsparagraaf ter beschikking te stellen met uitzondering van Commanderij College, Jenaplanschool De Pandelaar, Duo-school Doonheide en Uitvoering voorkeursalternatief N272 waar de gemeenteraad op een later tijdstip een apart voorstel krijgt voorgelegd.
3. De programma-indeling van de Begroting in de coalitieperiode 2026-2030 laten aansluiten op de portefeuilleverdeling.

Dit onderwerp komt aan de orde in:
Gezamenlijke commissie van 3 november 2026

Dit onderwerp is aan de orde geweest in:

Samenhang met eerdere besluiten en/of beleidsprogramma / raadsprogramma
Kadernota 2027 zoals vastgesteld op 2 juli 2026

Op grond van de Gemeentewet (artikel 189) heeft de gemeenteraad het budgetrecht. Dit komt onder meer tot uiting in de jaarlijkse vaststelling van de begroting en meerjarenraming.

Financiële verordening 2025 Gemert-Bakel.

Beoogd effect
Een structureel sluitende Begroting 2027

Duurzaamheid
niet van toepassing

Inclusie
niet van toepassing

Argumenten

1.0 Navigeerbare Begroting
Alle bedragen in de tabellen zijn * € 1.000. Daarbij staat V voor voordeel en N voor nadeel. Uw gemeenteraad stelt een Begroting 2027 en een Meerjarenraming 2028-2030 vast. Uit eenvoud noemen we dit Begroting 2027.

U kunt eenvoudig digitaal schakelen tussen de Begroting en de verdiepende bijlage met het ℹ en ⇧ teken. De bijlage is bedoeld als verdieping als de raad nadere informatie wil. Daarnaast zijn de bijlagen bedoeld voor extra informatie voor de provincie als financieel toezichthouder.

1.1 Aantal verbeteringen in boekwerk doorgevoerd
De belangrijkste wijzigingen zijn:

- Bij ieder doel in de beleidsbegroting is een opsomming van de relevante punten uit het Coalitieakkoord 2026-2030 opgenomen;
- Bij de nulmeting is het jaar vernoemd (toezegging college);
- Paragraaf verbonden partijen is versimpeld in lijn advies commissie BBV;
- Lijst met afkortingen toegevoegd.

Onder ieder doel zijn nu de relevante items van het coalitieprogramma opgenomen. Niet alle items leiden tot een resultaat in 2027. Een aantal resultaten komen pas in 2028 of latere jaren aan de orde.

1.2 In de Begroting op hoofdlijnen uitgebreidere toelichting
In de Begroting 2027 is een “Begroting op hoofdlijnen” opgenomen. Dit is een inhoudelijke en financiële samenvatting van de Begroting voor de gemeenteraad. In deze adviesnota zijn een aantal financiële onderdelen uit die samenvatting verwerkt.

1.3 Eerste begroting van deze raadsperiode
Dit is de eerste Begroting van deze coalitieperiode. In de vorige bestuursperiode is een ambitieus investeringsprogramma voorbereid. De komende jaren ligt de nadruk op het realiseren hiervan. Daarmee leggen we een stevig fundament voor de toekomst van Gemert-Bakel.

1.4 Sluitende Begroting 2027
De financiële positie is op orde. Er zijn geen bezuinigingen nodig voor 2027. De reserves van de gemeenten zijn goed gevuld. OZB wordt enkel met inflatie opgehoogd.

Begroting 2027	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
Structureel saldo	**763V**	**2.341N**	**2.332N**	**6.090N**

De jaarschijf 2027 is structureel sluitend. Daarmee valt deze Begroting weer onder het normale toezicht van de provincie.

1.5 Risicoreserve Ravijnjaren een buffer 2028 en verder
De meerjarenraming laat tekorten zien. Voor de jaren 2028 en 2029 mogen we dat opvangen met de opgebouwde buffers.

In de Risicoreserve Ravijnjaren zit ruim vijftien miljoen euro. We mogen volgens de provinciale regels daarvan 3,7 miljoen per jaar inzetten om tekorten te dekken. Door de goede financiele resultaten van afgelopen jaren is dat jaarlijks in te zetten bedrag weer wat verder gegroeid.

Bij deze cijfers hoeft pas in de Begroting 2030 bezuinigd te worden. Daarbij kan de raad dan kiezen om die besparingen in de eerste (2030) of pas in de laatste (2033) jaarschijf door te voeren.

1.6 OZB enkel verhoogd met inflatie
De onroerendezaakbelasting (OZB) wordt in 2027 alleen gecorrigeerd op basis van de inflatie (2,85%). Het college geeft daarmee invulling aan het coalitieakkoord waarin staat dat de OZB niet wordt verhoogd anders dan de inflatiecorrectie.

Voor de rioolheffing heeft de gemeenteraad in 2018 een besluit genomen over de tarieven. Dat is een jaarlijkse stijging van 5,2% extra bovenop de inflatie van 2,85%. Het tarief afvalstoffenheffing stijgt enkel met de inflatie.

1.7 Er zijn nog steeds ravijnjaren vanaf 2028
Vanaf 2028 dalen de inkomsten uit het gemeentefonds sterk

VNG is gestopt met de lobby 'ravijnjaren'. De lobby is nu 'taken en middelen in balans'. Het gaat erom welke taken gemeenten hebben, hoeveel ruimte zij hebben om eigen keuzes te maken en of zij daarvoor voldoende geld krijgen.

De eerste hoop is daarbij gevestigd op de commissie van Ark. Begin 2027 komt die met haar tweede advies over de tekorten in de Jeugdzorg. Dit rapport is zwaarwegend en maatgevend. Op het recente VNG congres is door premier Jetten toegezegd de financiële gevolgen hiervan te betrekken bij de besluitvorming van de meicirculaire 2027.

1.8 Actuele begroting
Na de Kadernota 2027 zijn er aantal ontwikkelingen geweest. Die zijn verwerkt in deze Begroting 2027. Daarmee is de Begroting actueel.

Van Kadernota 2027 naar Begroting 2027	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
Structureel Saldo Kadernota 2027	**200V**	**2.547N**	**2.398N**	**6.289N**
Ontwikkelingen gemeentefonds				
Uitkomsten meicirculaire 2026 tov Kadernota 2027	130V	105N	218N	4V
Uitkomsten septembercirculaire 2026	853V	795V	852V	874V
Raadsbesluiten				
1e Financiële rapportage 2026	31V	31V	31V	31V
Overige aanpassingen				
Prognose drie decentralisaties GR Peelgemeenten	468N	468N	468N	468N
Eigen bijdrage Collectief Vraagafhankelijk Vervoer (CVV)	105V	105V	105V	105V
Toeristenbelasting op basis van realisatie 2024 en 2025	30N	30N	30N	30N
Rente van 3,50% naar 3,75%	0	89N	133N	256N
Diverse doorwerkingen Jaarstukken en ontwikkelingen	33N	33N	48N	61N
Open dag gemeente	25N	0	25N	0
Structureel Saldo	**763V**	**2.341N**	**2.332N**	**6.090N**

Incidenteel				
Integraal Huisvestingsplan (IHP) sport en bewegen	45N	0	0	0
Uit bestaande budgetten of Rijksmiddelen				
Samen Ondernemen Gemert-Bakel (SOGB)	60	60	60	60
NOVEX De Peel	20	20	20	20
Uitvoering klimaat (CDOKE) aanvulling Kadernota 2027	7	7	7	7
Cofinanciering VEX aanvulling Kadernota 2027	114	80	272	0

1.9 Nieuw voor oud
Bij de Kadernota 2027 en bij deze Begroting 2027 is invulling gegeven aan financiële uitgangspunten uit het coalitieakkoord. Nieuwe wensen zijn voornamelijk betaald uit bestaande budgetten of Rijksmiddelen volgens het principe “Nieuw voor oud”.

2.1 Uitvoeren van investeringen
We hebben een totaal investeringsprogramma van 147 miljoen euro voor de komende vier jaar. Dit investeringsprogramma vindt zijn oorsprong in eerdere begrotingen en raadsbesluiten. Deze coalitieperiode staat in het teken van uitvoeren van de investeringen.

Bij een aantal investeringen is een krediettoekenning door de gemeenteraad gewenst en dient deze nog plaats te vinden. Deze zijn genoemd in het raadsbesluit.

3.1 Programma-indeling vaststelling aan begin nieuwe raadsperiode
De raad stelt bij aanvang van iedere nieuwe raadsperiode een programma-indeling voor de komende raadsperiode vast. Dit is zo vastgelegd in de financiële verordening. Voorgesteld wordt om wederom de portefeuilleverdeling te hanteren.

In de vorige raadsperiode heeft de rekenkamer kritiek geuit op een indeling naar portefeuille. Hierdoor zou er minder vergelijkbaarheid over de raadsperiodes heen zijn. De huidige portefeuilleverdeling sluit in belangrijke mate aan op die in de vorige raadsperiode. Dus voor nu is die vergelijkbaarheid er wel.

Bij iedere andere indeling speelt hetzelfde, behalve een indeling naar vaste BBV hoofdtaakvelden. In dat geval krijg je negen programma’s. Nadeel van een indeling naar de BBV hoofdtaakvelden is dat deze minder aansluiten op de lokale werkwijze en er meerdere portefeuillehouders per programma kunnen zijn .

Kanttekeningen
--

Vervallen “oude” regelgeving
--

Financiën
Wij sturen op het structurele saldo. Dat is ook het saldo wat de provincie toetst. Voor de afwegingen van de gemeenteraad is daarnaast het incidentele saldo relevant. Dat is het saldo inclusief de incidentele lasten en baten en dit bepaald of er wel of geen beroep moet worden gedaan op de Algemene reserve.

Begroting 2027	2027	2028	2029	2030
Structureel saldo Begroting	**763V**	**2.341N**	**2.332N**	**6.090N**
Incidentele lasten	2.343	639	1.316	228
Incidentele baten	1.772	990	1.533	384
Incidentele saldo Begroting	**192V**	**1.990N**	**2.115N**	**5.934N**

Op basis van deze Begroting kunnen wij in 2027 een bedrag van € 192.000 toevoegen aan de Algemene reserve.

Uitvoering
Na vaststelling van de Begroting 2027 wordt deze verzonden ter goedkeuring naar toezichthouder provincie Noord-Brabant .

Bijlagen
1. Begroting 2027
2. Detailbegroting 2027
3. Raadsbesluit
4. Persbericht Begroting 2027
5. Infographic Begroting 2027

Ter inzage gelegde stukken
1. Begroting 2027
2. Detailbegroting 2027
3. Raadsbesluit

Gemert, 6 oktober 2026

het college van burgemeester en wethouders,

[Ondertekenaar 1.Functie],

[Signer 1.Signature]
[Signer 1.Initials] [Signer 1.Complete surname]

[Ondertekenaar 2.Functie],

[Signer 2.Signature]
[Signer 2.Initials] [Signer 2.Complete surname]